

ИЗХ. № 0В-00-04/10.5.2017

ВСС - 6403

10-05-2017

ДО

ПРОКУРОРСКА КОЛЕГИЯ НА

ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ,

На основание чл.29и, ал.2 от Закона за съдебната власт и чл. 20, ал.1 от Правилата за провеждане на избори за членове на Висшия съдебен съвет (ВСС) от съдиите, прокурорите и следователите, представяме следните въпроси към всички 13 кандидати, номинирани за членове на ВСС от квотата на прокурорите – Борислав Сарафов, Галина Стоянова, Георги Кузманов, Гургана Мутафова, Даниела Машева, Евгени Иванов, Ивайло Медарев, Магдален Маринов, Мери Найденова, Огнян Дамянов, Пламен Найденов, Пламен Марков, Ясенка Шигарминова:

1. Смятате ли, че към настоящия момент България е изпълнила изискванията по 6-те показателя по Механизма за сътрудничество и проверка (Cooperation and Verification Mechanism) и наблюдението следва да отпадне?

2. С решение на ВСС по протокол № 53/13.12.2012 г. бе създаден Граждански съвет към Висшия съдебен съвет. Според Вас, необходимо ли е Гражданският съвет да продължи дейността си по този начин и занапред?

3. По какви въпроси изобщо ВСС следва да работи с неправителствения сектор – включително организации извън Гражданския съвет?

4. Намирате ли за последователна политиката на този Висш съдебен съвет при избора на административни ръководители в органите на съдебна власт? Считате ли, че тези назначения се основават само и единствено на законовите изисквания и качествата на кандидатите или има и други фактори?

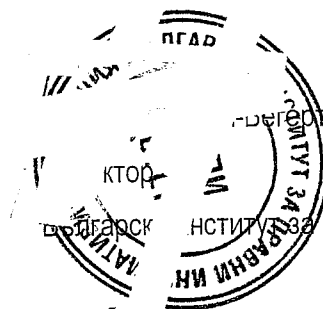
5. Можете ли да дадете ясен пример за приложима и ефективна антикорупционна мярка в съдебната власт?

6. Какво е мнението Ви за това бюджетът на съдебната власт да се изготвя на принципа на програмното бюджетиране?

7. Тази година се навършват 25 години от Европейската конвенция за правата на човека в България. Съгласно чл. 130а ал. 2, т. 3 от Конституцията пленумът на ВСС "организира квалификацията на на съдиите, прокурорите и следователите". Ако бъдете избран за член на ВСС, какво ще направите за повишаване знанията и квалификацията на магистратите и в частност на прокурорите и следователите относно познаване практиката на Европейския съд по правата на човека?

10.5.2017 г.

С уважение,

Председер

Български институт за правни инициативи

**от Ивайло Стефанов Медаров – кандидат за избран член на ВСС от
квотата на прокурорите**

на зададените на основание чл.29и, ал.2 от ЗСВ и чл.20, ал.1 от Правилата за провеждане на избори за членове на ВСС от съдиите, прокурорите и следователите въпроси от Български институт за правни инициативи

1.ВЪПРОС №1:

Смятате ли, че към настоящия момент България е изпълнила изискванията по 6-те показателя по Механизма за сътрудничество и проверка (Cooperation and Verification Mechanism) и наблюдението следва да отпадне?

ОТГОВОР:

Към настоящия момент България все още не е изпълнила изискванията по 6-те показателя по Механизма за сътрудничество и проверка в пълна степен. Налице са обаче показатели, по които е постигнат съществен напредък, което се признава и от самата Европейска комисия. За пълното отпадане на наблюдението е необходимо постигане на трайни резултати, към които следва да се стремим и да работим ежедневно.

Най – съществен напредък е постигнат в областта на независимостта и отчетността на съдебната власт и в областта на организираната престъпност. Съществен е напредъкът по отношение на законодателството, засягащо съдебната система, и продължаване на реформата на съдебната власт. Предстоящите промени в НПК за преодоляване на формализма в наказателното производство и в НК относно корупционните престъпления, а на по – късен етап и разработването на нова наказателна политика, ще допринесат за повишаване на ефективността на наказателното производство, особено при делата за корупция и организирана престъпност. Като изключително положителна стъпка по пътя на съдебната реформа следва да се отчете изготвеният независим анализ на прокуратурата от експерти - прокурори от държави – членки на ЕС със съдействието на Службата на Европейската комисия за подкрепа на

структурните реформи. Препоръките от този анализ вече са в процес на изпълнение.

Обективно в последния доклад по Механизма за сътрудничество и проверка е констатирано известно изоставане в работата по показателя „борба срещу корупцията“, което до голяма степен се дължи на остарялата нормативна уредба в тази област и на липсата на цялостна институционална структура за борба срещу корупцията в България. Докато тези проблеми са ангажимент на законодателната и изпълнителната власт, усилията на органите на съдебната власт, и по – специално на прокуратурата са насочени в провеждането на по – ефективни наказателни производства, приключващи с влезли в сила осъдителни присъди. Същевременно следва да се осигури механизъм за публично отчитане на напредъка по делата за корупция. Вече са предприети стъпки в тази насока от самата прокуратура с оглед измененията в чл.138а от ЗСВ, както и приетото от парламента предложение на главния прокурор за неговото изслушване на всеки три месеца в НС. Особено полезен е и изготвеният от прокуратурата анализ на приключените дела за корупционни престъпления, който служи за основа за вземане на конкретни мерки, включително и за взаимодействие между всички съответни институции.

За първи път в десетгодишната история на механизма са посочени конкретни мерки, които очертават оставащите за изпълнение ключови стъпки и с което се признава постигнатият съществен напредък по останалите. Така се дефинират ясни критерии за временното прекратяване на наблюдението по отделни показатели, а при постигната устойчивост – и за окончателното приключване на процеса по Механизма за сътрудничество и проверка.

Съгласно самото решение на Европейската комисия от 13 декември 2006г. за създаването на Механизма в навечерието на пълноправното членство на България в Европейския съюз, предвижда отпадането му, когато всички шест на брой показатели са изпълнени на нивото на европейските стандарти. Само видимите и трайни резултати, към които следва да съсредоточим усилията си, могат да доведат до окончателното отпадане на необходимостта от Механизма във възможно най – кратък срок.

В крайна сметка докладите по Механизма се изготвят и вземат предвид не само заради самия механизъм, а за да подобрят стандартите в съответните области, за да може българските граждани и обществото като

цяло да се възползват пълноценно от членството в ЕС и да упражняват пълноценно правата си европейски граждани.

2.ВЪПРОС №2:

С решение на ВСС по протокол №53/13.12.2012г. бе създаден Граждански съвет към Висшия съдебен съвет. Според Вас, необходимо ли е Гражданският съвет да продължи по този начин и занапред?

ОТГОВОР:

Считам, че създаването на Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет е изключително добър механизъм за установяване на ефективно взаимодействие между ВСС и структурите на гражданското общество, ангажирани с реформата в съдебната система. Същевременно се дава възможност за участие на гражданските и професионални организации в ключовите дейности на Висшия съдебен съвет, като по този начин се създава и механизъм за външно наблюдение и коректив на тези дейности. Прозрачността на дейността на Висшия съдебен съвет от една страна, и от друга – мониторинга и обективната оценка на представителите на гражданското общество са от съществено значение в ежедневната работа на Висшия съдебен съвет с оглед функциите му, които имат за резултат не само управлението и развитието на съдебната система, но и крайния ефект от работата на магистратите върху обществото.

3.ВЪПРОС №3:

По какви въпроси изобщо ВСС следва да работи с неправителствения сектор – включително организации извън Гражданския съвет?

ОТГОВОР:

Допирните точки между ВСС и неправителствения сектор са основно свързани с продължаването на съдебната реформа и по конкретно с изпълнението на съответните специфични цели от Пътната карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система, както и при изпълнението на мерките от доклада на ЕК по Механизма за сътрудничество и проверка от месец януари 2017г. Поетите ангажименти следва да бъдат изпълнявани последователно и професионално, което може да се осъществи само в условията на взаимодействие. Така се преодолява „капсулирането” на ВСС и се дава

възможност за разглеждане на външни за системата гледни точки, които в условията на обективност биха били от изключителна ползност. Самите доклади на ЕК в известна степен се изготвят и въз основа на информацията, предоставена от гражданското общество.

На следващо място неправителственият сектор би могъл да бъде ценен източник на експертна помощ в областта на предложенията за законодателни промени, в изготвянето и приемането на подзаконовите нормативни актове за дейността на ВСС, при формирането на решения по важни за съдебната система проблеми, и особено в процеса на въвеждане на електронното правосъдие. С неправителствения сектор по – интензивно би могло да се работи и при осъществяване на дейността на ВСС по организиране квалификацията на магистратите съгласно конституционно определеното задължение на ВСС в тази област.

4.ВЪПРОС №4:

Намирате ли за последователна политиката на този Висш съдебен съвет при избора на административни ръководители в органите на съдебна власт? Считате ли, че тези назначения се основават само и единствено на законовите изисквания и качествата на кандидатите или има и други фактори?

ОТГОВОР:

Изборът на административни ръководители в органите на съдебната власт не би следвало да се разглежда като вид политика на кадровия орган, независимо от последователността ѝ или липсата на такава. Всеки един избор следва да е в съответствие със законовите изисквания и едновременно с това да се провежда по начин, гарантиращ прозрачност, условия на състезателност, съобразяване с обективни критерии и реален подбор на кандидатите, даващ възможност за избор на най – качествен и най – подходящия за съответното звено на съдебната система.

В този смисъл не считам, че е налице последователна политика като цяло, или казано по друг начин, че е налице предвидимост на избора, основана на заложените изисквания.

Що се отнася до втория подвъпрос, то отговорът не може да се генерализира. На него може да се отговори само след задълбочено проучване на конкретните избори на административен ръководител. При това положение не е редно и етично един кандидат за член на ВСС да прави подобна обща преценка, без да сочи примери, независимо от вида

отговор на така поставения въпрос – положителен или отрицателен. От друга страна, изразяването на мнение за даден избор би следвало да се основава на наличие на конкретни данни за други фактори, различни от законовите изисквания и качествата на кандидатите, наложили избирането им, с каквито не разполагам. Настоящите членове на ВСС трябва да поемат своята отговорност за направените избори, чиято правилност ясно проличава в последващата дейност на всеки избран административен ръководител.

С последните промени в Конституцията на РБ и ЗСВ се въведоха принципи разпоредби, които завишиха нивото на прозрачност в работата на Пленума и колегиите, както и изискванията за опит и качество при избора на административни ръководители. Вече кадровите решения се вземат със специално мнозинство при явно гласуване, като заседанията са публични и се излъчват пряко в интернет. За административен ръководител се назначава магистрат от същото или от по – високо ниво. Само по изключение може да се назначи магистрат от по – ниско ниво на орган на съдебната власт, което е вид изискване за опит и за своеобразна „принадлежност“ на кандидата към съответния орган на съдебната власт, и за ограничаване на преминаването на по – високо ниво направо на ръководна длъжност. Самият режим на предлагане на кандидатурите е променен, като за съдиите е въведена възможност за предлагане от общото събрание на съдиите в съответния орган.

Същевременно липсва яснота относно изключението при избора на кандидат от по – ниско ниво, в резултат на което вече се стигна до различни тълкувания и до различно прилагане на закона, което предизвика отрицателен отзвук у магистратите и обществеността.

5.ВЪПРОС №5:

Може ли да дадете ясен пример за приложима и ефективна антикорупционна мярка в съдебната власт?

ОТГОВОР:

Въпросът изисква пример за превантивна антикорупционна мярка в съдебната власт. Действащото законодателство, включително и след последните промени в Конституцията и Закона за съдебната власт, предвижда редица антикорупционни мерки, особено в частта с новите правомощия на Инспектората към ВСС. Въпреки това, каквито и мерки да се регламентират нормативно и да се прилагат правилно, същите сами по себе си не биха могли да гарантират ефективност, ако се подценява

човешкият фактор. Корупцията е сложно явление с множество лица и прояви, и изолирането ѝ не може да се постигне без премахване на възможностите за създаване и поддържане на корупционна среда. Това важи за всички сфери на обществения живот.

Според моите убеждения, независимо за какви правоотношения се касае, корупционните прояви не са единични и не се извършват случайно или инцидентно от дадено лице, а са характерни черти на поведението му. Те са израз на разбиранията за живота и начина на работа на съответния човек. Не мисля, че могат да съществуват оправдания за корупционно поведение, нито фактори, които могат да го предизвикат или постепенно да доведат до такова.

Поради това корупционните прояви не могат да се предотвратят, ако едно лице се стреми към такива, нито да се преустановят от един момент нататък все едно, че не ги е имало никога, като останат ненаказани, без извършилият ги да бъде отстранен от системата. Принципно ми разбиране е, че при установено корупционно поведение, съответният магистрат няма място в съдебната система.

Изложеното означава две неща: **първо трябва да се осъществява внимателен подбор при влизането в съдебната система, защото много важно е кой и как става магистрат, и второ при корупционно поведение - да се действа незабавно и безкомпромисно.** Самата система чрез кадрите си трябва да полага необходимите усилия, за да се освобождава от корупционно проявените лица. Често обаче ставаме свидетели, за съжаление, на дълго укривано или пък търпяно поведение, което се задълбочава и в крайна сметка води до непоправимо уронване на престижа на съдебната власт, независимо от последвалата, но твърде закъсняла реакция. На всички ни трябва да е ясно какво следва неизбежно по отношение на всеки магистрат, извършил корупционни деяния.

6.ВЪПРОС №6:

Какво е мнението Ви за това бюджетът на съдебната власт да се изготвя на принципа на програмното бюджетиране?

ОТГОВОР:

Според мен, без да притежавам експертни знания, възвръщането на програмното бюджетиране ще се отрази положително на съдебната система. По този начин ще се даде възможност за по – голяма ефективност при планирането и разходването на средствата, за ориентиране към

резултатите и за осигуряване на прозрачност при изготвянето на бюджета, защото ще са налице ясни цели, ясно дефиниране на приоритетите, ясни резултати и ясни критерии за измерването им. Стратегическото планиране, отговорността за разпределението на средствата по отделните програми и формирането на реална визия за бъдещите дейности на ВСС на един значително по – ранен етап ще повиши дисциплината на ВСС в сферата на финансовите правоотношения. Същевременно отговорностите при програмното бюджетиране ще се поемат не само за цялостното изпълнение на програмата, но и за изпълненото от всяка отделна административна единица, включена в работата по конкретната програма.

С въвеждането на програмното бюджетиране ще се акцентира върху поставените стратегически цели и така ВСС ще има възможност да планира средствата по бюджета на съдебната власт за постигане на конкретни измерими и най – вече общественополезни цели, а не волейки се от идеята за издръжката на самата съдебна система.

7.ВЪПРОС №7:

Тази година се навършват 25 години от Европейската конвенция за правата на човека в България. Съгласно чл.130а. ал.2, т.3 от Конституцията пленумът на ВСС „организира квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите”. Ако бъдете избран за член на ВСС, какво ще направите за повишаване на знанията и квалификацията на магистратите и в частност на прокурорите и следователите относно познаване практиката на Европейския съд по правата на човека?

ОТГОВОР:

Едно от основните задължения на ВСС е организирането на квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите. Осигуряването на основа и повишаването на познанията в областта на правата човека на българските магистрати е от съществено значение за работата на съдебната система предвид многобройните осъдителни решения на ЕСПЧ и негативния им ефект.

Към настоящия момент са налице традиции в обучението на магистратите във връзка с практиката на ЕСПЧ, които се осъществяват както на ниво НИП, така и на вътрешно институционално ниво в различните звена от съдебната система. Така например в прокуратурата стандартите на ЕСПЧ за ефективно разследване, събиране и оценка на

доказателствата са един от акцентите на вътрешната обучителна програма. Изготвен е и подробен анализ на решенията на ЕСПЧ, с които е установено, че българските власти не са изпълнили задължението си за провеждане на ефективно разследване, както и на делата, по които са постановени, като са предвидени редица мерки за преодоляването на констатираните пропуски. В НИП от няколко години се провеждат обучения по приложението на ЕКПЧ и практиката на ЕСПЧ. На конкурсите за младши магистрати тази година за пръв път се приложиха новите изисквания на ЗСВ за проверка на знанията в областта на правата на човека.

В случай, че бъде избран за член на ВСС ще работя за задълбочаване на обученията в тази област, като чрез колегите, които ще са част от управителния съвет на НИП, ще настоявам за предвиждане на достатъчно и разнообразни форми на обучение по темата в учебните програми на НИП. Познаването на практиката на ЕСПЧ следва да се организира като задължителна част от обучителния процес, както на младшите магистрати и първоначално назначените на длъжност в съдебната система, така и в текущото обучение на магистратите. Безспорно е необходимо не само първоначално обучение по темата, но и осигуряване на възможности за постепенното повишаване на познанията и квалификацията на магистратите във връзка с практиката на ЕСПЧ по Конвенцията. Ще настоявам прокурорската колегия в съответствие с правомощията по чл.261 от ЗСВ да реши курсовете в областта на защита на правата на човека да бъдат задължителни при повишаване в длъжност и за специализация. Ще работя и за продължаване на командироването на български магистрати на стаж в ЕСПЧ и за участие в обучителни дейности в чужбина и програми за обмяна на опит в областта по предложение на ЕКПЧ.

Подпис:

/Ивайло Медаров/

22.05.2017г.

гр.София